

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU

2021

Bildiri
Özetleri
Kitabı

Editör
Abdullah DEMİR

Kıtap Adı | Book Title: *Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu - 2021: Bildiri Özetleri Kıtabı*
Çeviri Adı | Translated Title: *Turkish Symposium of Social Sciences - 2021: The Book of Abstracts*

Yayınevi | Publisher: Oku Okut Yayınları | Oku Okut Publishing
Sertifika No | Certificate Number: 49846
Yayın No | Publication Number: 5
Sempozyum Dizisi | The Series of Symposium: 1

Editör | Editor: Abdullah Demir
ORCID: 0000-0001-7825-6573

ISBN: 978-605-74416-4-5

Yayın Tarihi | Year of Publication: 28 Ağustos | August 2021

Yayın Türü | Publication Type: E-Kıtap | eBook

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Yayımlandığı Ortam | Publishing Format: PDF

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Sayfa Sayısı | Pages: 192

Erişim Hakkı | Access Right: Açık Erişim | Open Access

Lisans Türü | License: CC-BY-NC

Telif Hakkı | Copyright: Abdullah Demir

Erişim | Access: <https://yayin.okuokut.org>

DOI: <https://doi.org/10.55709/okuokutyayinlari.8>

Etik Beyan | Statement of Publication Ethics: Bu kıtap, 28 Ağustos 2021 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan bildiri özetleri içermektedir | *This book contains the abstracts presented at the Turkish Symposium of Social Sciences -2021 held on August 28, 2021.*

Atıf Bilgisi | Cite as: Demir, Abdullah (ed.). *Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu - 2021: Bildiri Özetleri Kıtabı*. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2021.

Ebû İshâk es-Saffâr'ın Haberî Sıfatlara Yaklaşımı

Abdullah Dağ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Kelam Bilim Dalı

Sivas, Türkiye

abdullah_dag38@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-0826-6917

Özet

Bu tebliğde 5./11. ve 6./12. yüzyıl Batı Karahanlılar dönemi Hanefî-Mâtürîdî âlimlerinden biri olan Ebû İshâk es-Saffâr'ın kelâm tarihinde önemli görüş ayrılıkları bulunan haberî sıfatlar konusuna yaklaşımı ele alınmaktadır. Hanefî-Mâtürîdî geleneğin önemli bir temsilcisi olan Saffâr'ın haberî sıfatlar konusuna yaklaşımını, bu konuda ortaya koyduğu özgün örnekleri ve muarızlarına karşı itirazlarını kendi eserlerinden doğru olarak belirlemek, değerlendirmek ve sistematik olarak günümüze aktarmak bu çalışmanın amacını teşkil etmektedir. Saffâr'ın haberî sıfatlar konusuna yaklaşımının tespit ve değerlendirilmesi, Hanefî-Mâtürîdî kelâm anlayışının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Araştırmada kişi odaklı bir çalışma olması sebebiyle, “şahıs üzerinde derinleşme” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma neticesi elde edilen sonuçlar tasvirî olarak objektif bir şekilde kaleme alınmıştır. Çalışma neticesinde Saffâr'ın haberî sıfatların teşbih ve tecsim düşüncesine götüreceği şekilde anlaşılmasına karşı çıktığı tespit edilmiştir. Saffâr, bu sıfatlara te'vil edilmeksizin keyfiyetsiz bir şekilde inanılması gerektiğini benimseyen selefîn-i sâlihîn âlimlerinin tutumunu yanlış bulmamakla beraber sıfatlar üzerinden hataya düşülmesini önlemek adına bu

sıfatların Kur'an'ın bütünlüğüne ve dil kurallarına bağlı kalınarak te'vil edilmesini savunmaktadır. Buna karşın o, ortaya konulan yorumun, mutlak doğru olarak iddia edilmemesi gerektiğini düşünmektedir. Bu düşüncesini, naklî-aklî birçok delille ve semantik yöneme dayalı örneklerle temellendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kelâm, Mâtürîdîlik, Hanefî-Matürîdîlik, Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr, Haberî Sıfatlar, Te'vil

Abū Ishāq al-Şaffār's Approach to the Informative (Khabarī) Attributes of God

Abdullah Dağ

Graduate Student, Sivas Cumhuriyet University
Graduate School of Social Sciences
Department of Basic Islamic Sciences, Department of Kalām
Sivas, Turkey
abdullah_dağ38@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-0826-6917

Abstract

This paper discusses the approach of Abū Ishāq al-Şaffār, one of the Hanafī-Māturīdite scholars of the Western Karakhanids period in the 5th/11th and 6th/12th century, to the informative (khabarī) attributes of God, an issue characterized by disagreements in the history of kalām. This study aims to determine, evaluate and systematically transfer the approach of al-Şaffār, who is an important representative of the Hanafī-Māturīdite tradition, to the issue of khabari attributes, along with the original examples he put forward and his objections to his opponents in his own works. The identification and evaluation of al-Şaffār's approach to the subject of khabari attributes could contribute to a better understanding of the Hanafī-Māturīdite theology. Since this research focuses on a single scholarly figure, it used the method of "elaboration". The results of the study were written in an objective and descriptive way. A major finding of the study was that al-Şaffār opposes the understanding of khabar, which leads to the idea of simile and reification. Although al-Şaffār does not find wrong the attitude of the scholars of al-salaf al-şāliḥ, who thought that these attributes should be considered in an

arbitrary way without being interpreted, he advocates that these attributes should be interpreted by adhering to the integrity of the Qurʾān and the linguistic rules to avoid mistakes about the attributes. He also thinks that the interpretations put forward should not be claimed as absolute truth. He justifies this thought with many revelation-based and rational evidence and examples based on semantic methods.

Keywords

Kalām, Māturīdism, Hanafī-Māturīdism, Abū Ishāq Zahid al-Şaffār, Informative Attributes of God, Khabari Attributes, Interpretation

Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu, Sosyal Bilimler alanında araştırmalarını sürdüren profesyoneller ile bu alanda eğitimlerine devam eden lisansüstü öğrencileri bir araya getirerek tecrübe aktarımına imkân sağlamak, disiplinler arası çalışmalarını güçlendirmek ve akademik üretime katkı sağlamak amacıyla *Oku Okut Akademi* tarafından düzenlenmektedir. Sempozyuma; Arkeoloji, Antropoloji, Edebiyat, Eğitim, Felsefe, Filoloji, Hukuk, İktisat, İlahiyat, İletişim, İşletme, Mimarlık, Psikoloji, Sanat, Siyaset Bilimi, Sosyal Hizmet, Sosyoloji, Tarih ve Uluslararası İlişkiler alanlarında hazırlanan bildiriler ile başvuru yapılabilmektedir. Başvurular, Sempozyum Bilim Kurulu tarafından incelenmekte ve en az iki hakemin değerlendirmesine sunulmaktadır. Kabul edilen bildirilerin özetleri ve tam metinleri *Oku Okut Yayınları* tarafından açık erişim olarak okuyucularla buluşturulmaktadır.

sempozyum.okuokut.org

ISBN-13: 978-605-74416-4-5

9 786057 441645

